

5 PROCESNÍ POVINNOSTI S OHLEDEM NA KAŽDOU Z UVEDENÝCH KATEGORIÍ FYZICKÝCH OSOB

- 5.1 Registrace k dani z příjmů fyzických osob
 - 5.1.1 Zaměstnanci
 - 5.1.2 Osoby samostatně výdělečně činné
 - 5.1.3 Jednatelé společnosti s ručením omezeným a další členové statutárních orgánů obchodních společností
 - 5.1.4 Společníci a akcionáři obchodních společností
 - 5.1.5 Fyzické osoby pobírající příjmy z ostatního kapitálového majetku
 - 5.1.6 Fyzické osoby pobírající příjmy z nájmu
 - 5.1.7 Fyzické osoby pobírající ostatní příjmy
- 5.2 Povinnost podávat přiznání k dani z příjmů fyzických osob
 - 5.2.1 Zaměstnanci
 - 5.2.2 Osoby samostatně výdělečně činné
 - 5.2.3 Jednatelé společnosti s ručením omezeným a další členové orgánů obchodních společností
 - 5.2.4 Společníci a akcionáři obchodních společností
 - 5.2.5 Fyzické osoby pobírající příjmy z ostatního kapitálového majetku
 - 5.2.6 Fyzické osoby pobírající příjmy z nájmu
 - 5.2.7 Fyzické osoby pobírající ostatní příjmy
- 5.3 Placení záloh na daň z příjmů fyzických osob
 - 5.3.1 Zaměstnanci
 - 5.3.2 Osoby samostatně výdělečně činné
 - 5.3.3 Jednatelé společnosti s ručením omezeným a další členové statutárních orgánů obchodních společností
 - 5.3.4 Společníci a akcionáři obchodních společností
 - 5.3.5 Fyzické osoby pobírající příjmy z ostatního kapitálového majetku
 - 5.3.6 Fyzické osoby pobírající příjmy z nájmu
 - 5.3.7 Fyzické osoby pobírající ostatní příjmy
- 5.4 Oznámení o osvobozených příjmech
- 5.5 Přepočet příjmů v cizí měně

V této kapitole jsou uvedeny základní povinnosti vyplývající pro cizince z daňového řádu, jakož i z některých procesních ustanovení obsažených přímo v ZDP. Jedná se zejména o registrační povinnost, povinnost podávat příznání k dani z příjmů fyzických osob a povinnost platit zálohy na daň z příjmů. Cílem této kapitoly není detailní popis všech procesních povinností cizinců, kteří mají zdanitelné příjmy na území České republiky, ale upozornění na některé méně známé povinnosti a na odlišnosti od běžných českých daňových poplatníků.

5.1 Registrace k dani z příjmů fyzických osob

5001 Registrační povinnost daňových subjektů stanoví § 125 a následující DŘ a speciálně pak § 39 ZDP. Specificky u poplatníka v paušálním režimu řeší registrační povinnost § 38lb ZDP.

Registrační povinnost nemá podle § 39 odst. 4 ZDP poplatník, pokud přijímá pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, které jsou od daně osvobozené nebo z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.

- § 125 an. DŘ, § 39 ZDP, § 38lb ZDP

5002 Registrace k dani z příjmů daňového rezidenta. Poplatník daně z příjmů fyzických osob – daňový rezident je povinen podat přihlášku k registraci k dani z příjmů fyzických osob u příslušného správce daně do 15 dnů ode dne, ve kterém:

a) započal vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů ze samostatné činnosti, nebo
b) přijal příjem ze samostatné činnosti.

- § 39 odst. 1 ZDP

5003 Registrace daňového nerezidenta. Poplatník daně z příjmů fyzických osob – daňový nerezident je povinen podat přihlášku k registraci u příslušného správce daně do 15 dnů ode dne, ve kterém:

a) mu na území České republiky vznikla stálá provozovna nebo
b) získal povolení nebo oprávnění vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů, vydané tuzemským orgánem veřejné moci.

Dále je povinen daňový nerezident obdobně jako daňový rezident podat přihlášku k registraci, pokud započal vykonávat v České republice činnost, která je zdrojem příjmů ze samostatné činnosti, nebo pokud přijal příjem ze samostatné činnosti na území České republiky.

- § 39 odst. 2, 3 a 4 ZDP

5004 Registrační povinnost poplatníka v paušálním režimu. Poplatník daně z příjmů fyzických osob, který zahajuje činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, a podává oznámení o vstupu do paušálního režimu, je povinen podat přihlášku k registraci nejpozději v poslední den lhůty pro podání oznámení vstupu do paušálního režimu.¹⁵⁸

¹⁵⁸ Oznámení o vstupu do paušálního režimu může poplatník daně z příjmů fyzických osob podat správci daně do desátého dne rozhodného zdaňovacího období. Pokud zahajuje tuto činnost později, může oznámení o vstupu do paušálního režimu podat správci daně do dne zahájení této činnosti.

Tato lhůta je zachována, je-li nejpozději v poslední den lhůty učiněno živnostenskému úřadu podání obsahující údaje požadované v přihlášce k registraci k dani z příjmů fyzických osob společně s ohlášením živnosti nebo žádostí s koncesí.

■ § 38lc ZDP

Plátce daně – daňový rezident. Rozumí se jím podle § 38c odst. 1 ZDP osoba 5005 se sídlem nebo bydlištěm na území České republiky, pokud je tento poplatník plátcem příjmu ze závislé činnosti, příjmu, ze kterého je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, nebo příjmu, ze kterého se sráží úhrada na zajištění daně.

■ § 38c odst. 1 ZDP

Plátce daně – daňový nerezident. Daňový nerezident se stane plátcem daně 5006 v České republice, pokud má na území České republiky stálou provozovnu (§ 22 odst. 2 ZDP) nebo zde zaměstnává své zaměstnance déle než 183 dnů s výjimkou případů poskytování služeb ve smyslu ustanovení § 22 odst. 1 písm. c) ZDP a s výjimkou zahraničních zastupitelských úřadů v tuzemsku. Podrobnosti stanoví i pokyn GFŘ k SP v bodu 7. 2 (viz podrobněji dále 5009).

■ § 38c odst. 2 ZDP, bod 7. 1 a 7.2 pokynu GFŘ k SP

Plátce daně u mezinárodního pronájmu pracovní síly. V případě mezinárodního pronájmu pracovní síly podle § 6 odst. 2 věta druhá a třetí není plátcem daně 5007 poplatník, který je daňovým nerezidentem (právní zaměstnavatel), ale uživatel pracovní síly jako ekonomický zaměstnavatel. Plátcem daně by ale zahraniční právní zaměstnavatel zůstal v případě, kdy by měl sídlo v jiném členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor a měl v České republice organizační složku (resp. odštěpný závod), jejímž předmětem činnosti by bylo zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost (zákon č. 435/2004, o zaměstnanosti).

■ § 38c odst. 2 ZDP

Plátce daně u službové stálé provozovny. Plátcem daně podle výkladu GFŘ 5008 v pokynu D-22 k § 38c ZDP, jakož i v pokynu GFŘ k SP není ve vztahu k zaměstnancům poplatník, který má na území České republiky **pouze stálou provozovnu, která vznikla na základě poskytování služeb podle § 22 odst. 1 písm. c) ZDP.** V takovém případě si hradí zálohy na daň podle § 38a ZDP sám zaměstnanec službové stálé provozovny.

■ § 38c ZDP, pokyn GFŘ D-22 k § 38c ZDP, bod 7.2.4 pokynu GFŘ k SP

Plátce daně u staveništní stálé provozovny a u obchodní reprezentace. Plátcem 5009 daně však je poplatník – daňový nerezident, jestliže zaměstnává své zaměstnance na území České republiky déle než 183 dní, pokud provádí na území České republiky stavbu nebo staveniště nebo stavebně montážní projekt, a to i když toto zařízení není považováno za stálou provozovnu; obdobně je plátcem daně daňový nerezident, který má na území České republiky zařízení, které není považováno za stálou provozovnu podle platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění